

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ แป้ง เครื่องทุ่นแรง

ชื่อภูมิปัญญา การทำว่าว

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

การเล่นว่าวเป็นการเล่นที่เด็ก ๆ เล่นกันมาตั้งแต่สมัยปู่ย่า ตายายมานานแล้ว จนถือเป็นการเล่นที่นิยมกันมากของเวียงสา

ความเป็นมา

การทำว่าวเป็นการเล่นของเด็กในสมัยก่อน โดยในปัจจุบันยังคงมีหลงเหลืออยู่ และนิยมเล่นในช่วงหลังการเก็บเกี่ยวข้าวนา หรือช่วงฤดูหนาว ในเดือนธันวาคมของทุกปี เพราะช่วงนั้นเป็นช่วงที่ลมอากาศจะเย็น และมีลมมาก การทำว่าวเป็นภูมิปัญญาชนของผู้ใหญ่ที่อยากให้เด็กเล่นของเล่นที่แปลก ๆ แต่ก็มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องร่อน เครื่องบินวิทยุ เป็นต้น เด็กในสมัยใหม่นี้มักนิยมของใหม่ บ้างก็ลืมนึกว่ามีการทำว่าว แต่ก็คงหลงเหลืออยู่ในแถบชนบท เพราะมักจะมีคนเฒ่าคนแก่สอนวิธีการทำว่าวให้เด็กเล่นอยู่เรื่อย ๆ และด้วยเหตุนี้เองทำให้ข้าพเจ้าอยากสืบค้นเพื่อมิให้การทำว่าวนั้นสาปสูญไป จึงได้รวบรวมขึ้นเป็นความเรียงไว้ด้วยดังนี้

อุปกรณ์ในการทำว่าว

1. ไม้ไผ่สีสุกผ่าเป็นหัวกลม จำนวน 2 อัน
2. กระดาษว่าว หรือกระดาษแก้วสีต่าง ๆ
3. กรรไกร, กาว, ด้าย, ไม้พันด้าย, พริ้ว, มีด

วิธีทำว่าว

1. นำไม้สีสุกมาผ่าซีกเป็นหัวกลมยาว ตามความต้องการ จำนวน 2 อัน เป็นไม้ขนาดกลาง 1 อัน และไม้ทำปีกอีก 1 อัน
2. นำไม้แกนกลาง และไม้ปีกมาต่อระหว่างหัวไม้ ปีกเป็นระยะทาง 1 คืบ ของไม้แกนกลางแล้วนำเชือกมารัดระหว่างหน้าอกที่แทบไว้ แล้วก็ตัดให้โค้งคล้ายรูปธนู
3. นำกระดาษแก้วมาแนบกับโครงว่าวแล้ว เมื่อด้านนอกให้ห่างจากโครงร่างประมาณ 1 นิ้วแล้วติดกาวส่วนนอกที่เราเผื่อเอาไว้
4. ทำปีกทั้ง 2 ข้าง และหางให้ได้น้ำหนักพอประมาณ แล้วนำเชือกมาทำสายอก ระหว่างส่วนนอกที่เรามัดไปถึงไม้ท่อนหางเป็นรูปมุมแหลม

5. แล้วนำไม้ที่พันด้ายมามัดกับเชือกส่วนนอก
6. ตกแต่งหางเพิ่มเติมแล้วลองไปทดสอบดูว่าน้ำหนักสมดุลกันหรือไม่
7. สามารถเล่นได้เลย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำว่าว

1. ทำให้ได้ทราบถึงภูมิปัญญาของผู้เฒ่าผู้แก่สมัยก่อนที่มีความสามารถในการละเล่น
2. ได้รับความเพลิดเพลิน
3. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการละเล่นว่าว

แหล่งข้อมูล

เด็กชายอำพล ขอดคำตัน อายุ 13 ปี

บ้านเลขที่ 46 หมู่ 3 ตำบลนาเหลือง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110